

Föreläsning om Lymfocytär thyrooidit (underfunktion av sköldkörteln) av Katarina Ferm

- Komplex sjukdom (arv + miljö)
- Styrs av flera gener
- Nedärvnings mönster oklart
- Vanligaste endokrina sjukdomen
- Autoimmun reaktion
- Långsamt (olika?) sjukdomsförlopp
- Symtom uppkommer "sent"
- Livslång medicinering

Lymfocytär thyrooidit (thyroidea är medicinska termen för sköldkörteln) är en behandlingsbar men inte botningsbar sjukdom. Med medicin blir hunden symtomfri men trots allt är detta en allvarlig sjukdom. För den drabbade hundägaren blir det mycket kost samt. Provtagning måste ske flera gånger under resten av hundens liv (ca en gång per år), för att kontrollera så att värdena ligger inom normala referensvärden.

Kostnaden för enbart medicinering är jämförbar med inköpspriset för en valp. Till detta kommer analyskostnader för minst lika stor summa. Dessutom innebär sjukdomen att hunden måste äta mediciner varje dag, samt besöka veterinär och bli stucken i benet (lämna blodprov) vid ett antal tillfällen under sitt liv.

Diagnosen sker via 3 olika blodprov:

Sköldkörtelhormoner Fritt T4 (är en säkrare markör än Totalt T4)

Thyroideastimulerande hormon TSH

Autoantikroppar mot thyroglobulin TgAA

Kliniska symtom uppkommer sent i sjukdomsförloppet . Exempel på vanliga symtom är bl.a.

- Trött, ointresserad
- Tråkig päls, tappar färgen, tappar päls
- Viktökning
- Nedsatt fertilitet , "tysta" löp
- Klarar motion och kyla sämre

Sjukdomens olika steg:

	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Steg 4
	Inget symtom	Inget symtom	Visar symtom	Visar symtom
TgAA	Positiv	Positiv	Positiv	Positiv/negativ
TSH	Normalt	Förhöjt	Högt	Högt
T4	Normalt	Normalt	Lågt	Lågt

Ett lågt T4 kan bero på andra orsaker än underfunktion av sköldkörteln t.ex. om hunden har en annan infektion eller går på någon medicin.

Ett högt TSH beror alltid på att hunden är sjuk i Thyroidea (med undantag för en tumör i hypofysen, vilket är mycket ovanligt). Dock kan en hund ibland ha sköldkörtelrubbing utan förhöjt TSH, men detta är ovanligt.

Ett positivt TgAA-test tyder på att en autoimmun reaktion är riktad mot kroppens sköldkörtel (kroppen tillverkar antikroppar mot den egna sköldkörtelvävnaden).

Om TgAA däremot visar gråzon (man kan inte säga om TgAA är positivt eller negativt, det är gränsfall)

kan man ta om TgAA provet efter några månader.

Man bör ej testa hunden:

- Nära inpå eller tätt efter ett löp, ej heller om tiken är dräktig } Kan påverka
- Inte för nära efter en vaccination
- Om den har infektion, inflammation
- Om den äter kortison, antibiotika eller övriga mediciner och p-piller } Kan påverka

Rekommendationer

Testa din avelshund/tik för TSH, TGAA och fritt T4 innan parning:

- Det är väldigt viktigt att man tar alla tre proverna dvs. TGAA, TSH och Fritt T4 för att få ett så tillförlitligt svar som möjligt

- Om din hund har sjuka släktingar i stamtavlan är det värt att testa om vid varje parning/år
- Om din hund visar någon symtom oavsett om den ska gå i avel eller inte
- Avelsdebuten bör ej ske innan hunden uppnått en ålder av minst 3 år. Då har **hunden** hunnit visa sina kvalitéer och brister. Blodproverna för lymfocytär tyreoidit blir då också mer tillförlitliga och man kan se om avelshundens nu minst 6-åriga föräldrar hållit sig friska genom livet.
- Om hunden fortfarande är negativ på TGAA vid 6år samt har normala Fritt T4 och TSH värden kommer den troligen inte att utveckla sköldkörtelrubbing.
- Om man har tagit flera prov på sin hund är det viktigt att kontrollera så värdena håller sig bra inom referensområdet. Ett sakta stigande TSH är ett observandum.
- Katarina Ferm tyckte att SPDAEK's rekommendationer för provtagning under ett par år på alla avelsdjur är ett utmärkt sätt att skaffa sig en uppfattning om hälsoläget i rasen.

OBS! Testa ej före 3 års ålder, då det är väldigt ovanligt att unga hundar (ev. tvååringar, men inte längre ner i åldern än så) drabbas.

Undvik att ge din hund foder och pulver med hög jodhalt i, exempelvis algprodukter (vanligt i tandstensprodukter, titta på innehållsförteckningen) Ev. kan det ha en påverkan på sköldkörtelns funktion.

Ta kontakt med Katarina Ferm på SLU 018-671937 Katarina.Ferm@hgen.slu.se om du har en:

- Frisk hund över 7 år (som aldrig har visat tecken på, diagnosticerats i eller medicinerats för sköldkörtelrubbing)
- Sjuka hundar högt T4 och lågt T4 eller är positiv på TGAA alternativt både och.

Stämmer något av ovanstående in på din hund så kontakta Katarina för att se om din hund passar in i studien.

Du kan också läsa mer om sjukdomen och forskningen kring detta på Sköldkörtelprojektets hemsida:

<http://skoldkortelrubbinghoshund.slu.se>

